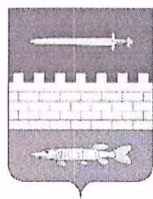

СОВЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СОВЕТЫ
Совет урамы, 80,
Яңа Чишмә авылы, 423190

(8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

**Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы Советы
КАРАРЫ**

2017 елның «17» августыннан

№ 28-156

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Советының 2014 елның 11 ноябрәндәге 37-217 номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмә»гә үзгәрешләр кертү хакында»

«Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2017 елның 26 июлендәге 192-ФЗ номерлы Федераль законның 3 һәм 4 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Советы

КАРАР БИРӘ:

1. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәт турында нигезләмәнең «Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр» 3.5 бүлегенә 1 пункты түбәндәге эчтәлектәге 10 пунктчасы белән тулыландырырга:

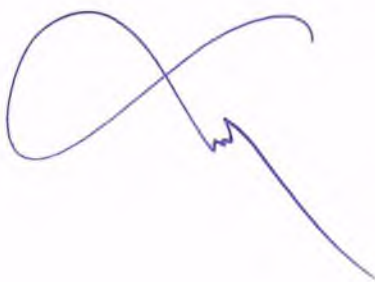
«10. Чакырылыш буенча хәрби хезмәтне узмаган дип тану, законлы нигезләргә ия булмаганлыктан, чакыру комиссиясе бәяләмәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясенә билгеләнгән вакыт узган көннән 10 ел эчендә, ә әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Татарстан Республикасы чакыру комиссиясенә күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять буенча карары судка шикаять белдерелсә, - суд карары законлы көчкә кергән көннән соң 10 ел эчендә, күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте бозылмаган».

2. «Яна Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәт турында нигезләмә»нең 3.5 бүлегә 1 пунктчыдагы 10 пунктчының эчтәлегә 2014 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокукый мөнәсәбәтләргә кагыла.

3. Әлегә карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» <http://pravo.tatarstan.ru>, Яна Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында <http://novosheshminsk.tatarstan.ru/> бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

4. Әлегә карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Яна Чишмә муниципаль районы Советы аппараты житәкчесенә йөкләргә.

Яна Чишмә
муниципаль районы Башлыгы

В. М. Козлов

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль
районы Советының
2014 елның «11» ноябриннән
37-217 номерлы карарына
1 нче кушымта
(2017 елның 27 июнендәге
27-145 номерлы карары редакциясендә,
2017 елның 17 августындагы
28-156 номерлы карардагы
үзгәрешләрне исәпкә алып)

I. Гомуми нигезләмәләр

Әлеге Нигезләмә Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәге, шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хезмәткәрләрнен муниципаль хезмәтне узу шартларын һәм Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый хәлен (статусын) билгели.

Әлеге Нигезләмә белән жирле үзидарәнең сайланулы органнары депутатларының, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларының, даими нигездә эшләрүче һәм юридик зат булып торучы Яңа Чишмә муниципаль районы сайлау комиссиясенә хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзаларының статусы билгеләнми, чөнки күрсәтелгән затлар (алга таба - муниципаль вазыйфаларны биләрүче затлар) муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп терминнар һәм төшенчәләр «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закондагы һәм «Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында» 2008 елның 17 гыйнварындагы 5-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законындагы мәгънәдә кулланыла.

1.1. Муниципаль хезмәт

2. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәт-гражданнарның һөнәри эшчәнлегә, ул даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль берәмлек муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы булып тора, аның исеменнән яллаучы вәкаләтләрән яллаучы вәкиле (эш бирүче) башкара.

3. Эшкә алучының вәкиле (эш бирүче) Яңа Чишмә муниципаль районы Башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчәсе, Яңа Чишмә муниципаль районының сайлау комиссиясе рәисе яисә яллаучы (эш бирүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат булырга мөмкин.

1.2. Муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләре

1. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләрен Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон) һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, «Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында» 2008 елның 17 гыйнварындагы 5-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законны (алга таба - «Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы Законны), Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Яңа Чишмә муниципаль районы Уставы, гражданнар жыеннарында кабул ителгән әлеге Нигезләмә, карарлар һәм Яңа Чишмә муниципаль районының башка муниципаль хокукый актлары тәшкил итә.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләре белән хезмәт законнары гамәлләре кагыла.

1.3. Муниципаль хезмэтнең төп принциплары

Муниципаль хезмэтнең төп принциплары булып түбэндәгеләр тора:

- 1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге;
- 2) Россия Федерациясе дәүләт теленә, муниципаль хезмәткә ия гражданнарның женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, милләтенә, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәткә, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең профессиональ һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга тигез дәрәжәдә керә алуы.;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгы һәм компетентлыгы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүмат алу мөмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләргә исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланганлыгы;
- 9) үз вазыйфаларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылыгы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

II. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1 Муниципаль хезмәт вазыйфалары

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органында, Яңа Чишмә муниципаль районының сайлау комиссиясе аппаратында, Яңа Чишмә муниципаль районы Уставы нигезендә, жирле үзидарә органы, Яңа Чишмә муниципаль районының сайлау комиссиясе яисә муниципаль вазыйфаны биләп торучы зат вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча вазыйфалар даирәсендә билгеләнә торган вазыйфа.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

3. Яңа Чишмә муниципаль районы жирле үзидарә органының, Яңа Чишмә муниципаль районы сайлау комиссиясе аппаратының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

2.2. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры

1. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры муниципаль хезмәт вазыйфаларының жирлекнең жирле үзидарә органнары, сайлау комиссияләре, тарихи һәм башка жирле традицияләргә исәпкә алып билгеләнә торган вазыйфаларның төркемнәре һәм функциональ билгеләре буенча классификацияләнгән исемнәре исемлегеннән гыйбарәт.

2. Яңа Чишмә муниципаль районында хезмәт вазыйфалары реестрында муниципаль вазыйфаны биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәмин итү өчен гамәлгә куела торган муниципаль хезмәт вазыйфалары каралырга мөмкин. Муниципаль хезмәтнең мондый вазыйфалары муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан күрсәтелгән затның вәкаләтләре чорына хезмәт шартнамәсе төзү юлы белән биләнә.

2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү

1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып, мөнәсәбәтләрә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.4. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре

1. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре Яңа Чишмә муниципаль районында һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт (дәүләт хезмәте) стажына яисә белгечлек буенча эш стажына, вазыйфаи бурычларын үтәү өчен кирәкле һөнәри белемнәргә һәм күнекмәләргә карата куела.

2. Квалификация таләпләре муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

3. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: эшчәнлек юнәлешенә туры килә торган югары һөнәри белем булу, вазыйфаларның югары, баш һәм әйдәүче төркемнәре өчен; эшчәнлек юнәлешенә туры килә торган урта һөнәри белем булу - вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен;

2) муниципаль хезмэт стажына яисә белгечлек буенча эш стажына:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча - муниципаль хезмәтнең төп яисә әйдәүче вазыйфаларында кимендә ике ел хезмэт стажы яисә белгечлек буенча кимендә биш ел эш стажы; муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары буенча - муниципаль хезмәтнең әйдәүче яисә өлкән вазыйфаларында кимендә бер ел хезмэт стажы яисә белгечлек буенча кимендә ике ел эш стажы; муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары буенча - кимендә бер ел яисә кимендә ике ел өлкән яисә кече вазыйфаларда муниципаль хезмэт стажы яисә белгечлек буенча кимендә ике ел эш стажы;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары буенча - кече вазыйфалардагы муниципаль хезмэт стажы кимендә алты ай яисә белгечлек буенча кимендә бер ел эш стажы.

Кече төркем муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмэт стажына яисә белгечлек буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнми.

Муниципаль хезмэт стажын билгеләгәндә шулай ук тиешле вазыйфаи төркемнәрнең дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби һәм хокук саклау хезмәте вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

4. Әгәр зат муниципаль район Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына муниципаль район уставы һәм Татарстан Республикасы законы буенча билгеләнгән булса, Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

5. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен һөнәри белемнәргә карата түбәндәге типик квалификация таләпләре билгеләнә (һөнәри белемнәр дигәндә билгеле бер эшчәнлек өлкәсендә эшне башкарырга мөмкинлек бирә торган махсус белемнәр жыелмасы аңлашыла):

муниципаль хезмәтнең кече һәм өлкән вазыйфалары буенча - Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Конституцияләрен; Россия Федерациясендә һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт турында законнарны; Яңа Чишмә муниципаль районы Уставын; муниципаль хезмәтнең үтүен оештыру нигезләрен; Яңа Чишмә муниципаль районының вәкиллеке һәм башкарма хакимият органнары структурасын; вазифа бурычларын үтәүгә карата тиешле эшчәнлек өлкәләрен жайга салучы законнарны белү; гражданнар белән эшне билгеләүче норматив-хокукый актлар (гражданнар мөрәжәгатьләре); гражданнарның мәгълүматларын һәм персонал мәгълүматларын яклау буенча норматив-хокукый актлар; жирле үзидарәнең тиешле органы структуралары; оешмаларга һәм халыкка тиешле вазыйфага кагылышлы өлештә күрсәтелә торган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең административ регламентлары; хезмэт мәгълүматлары белән эшләү тәртибе, эш алып бару нигезләре; саклау кагыйдәләре һәм нормалары хезмэт, куркынычсызлык техникасы һәм янгынан саклану; муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт

тәртибенен гомуми принциптары; эшлекле этикет кагыйдэләре; оргтехника, офис жиһазларын куллану кагыйдэләрен һәм хезмәтне саклау, куркынычсызлык техникасы һәм янгынга каршы саклау нормалары; муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенен гомуми принциптары; эшлекле Этикет кагыйдэләре; оргтехника, офис жиһазларыннан файдалану кагыйдэләрен белү;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы һәм төп вазыйфалары буенча – муниципаль хезмәтнең кече һәм өлкән вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук жирле үзидарә органнары структурасын; оешмаларга һәм халыкка тиешле структур бүлекчә тарафыннан күрсәтелә торган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең административ регламентларын; Яңа Чишмә муниципаль районының норматив хокукый актларын эзерләү, килештерү һәм кабул итү тәртибен; документлар әйләнеше кагыйдэләрен һәм эш алып бару технологияләрен белү (документлар алып бару, мәгълүматны саклау һәм алу);

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча – муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы һәм төп вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук идарә итүнең оештыру структураларының төп төрләр, функциональ бурычларын һәм эш стильләрен белү; вазыйфа бурычларын үтәү мондый мәгълүматларны куллану белән бәйлә булса, дәүләт серен тәшкит итүче мәгълүматлар белән эшләр тәртибе; хезмәтне оештыру; персонал белән идарә итү нигезләре; массакүләм мәгълүмат чаралары белән эшләр формалары һәм ысулларын белү.

6. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләр өчен һөнәри күнекмәләргә түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә (һөнәри күнекмәләр дип тәжрибә, куелган бурычларны хәл итү өчен алынган белемнәрне практикада куллана белү аңлатыла):

муниципаль хезмәтнең кече һәм өлкән вазыйфалары буенча-компьютер техникасы, оештыру техникасы һәм коммуникация чаралары белән эшләр; шәхси хезмәтне оештыру һәм эш вакытын планлаштыру; югары стилистик дәрәжәдә аналитик, эшлекле һәм белешмә-мәгълүмати характердагы документлар төзү; эшлекле һәм һөнәри аралашу; заманча мәгълүмати технологияләр һәм мәгълүмати системалар белән эшләр;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы һәм төп вазыйфалары буенча – муниципаль хезмәтнең кече һәм өлкән вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук югары стилистик дәрәжәдә аналитик, эшлекле һәм белешмә-мәгълүмати характердагы документларны редакцияләр; куелган бурычларны үтәрне тәмин итү; идарә карарларын кабул итү өчен тәкъдимнәр эшләр; оештыру эше, тиешле эшчәнлек өлкәсендә чаралар эзерләр һәм үткәрү; перспективалы һәм агымдагы планнар; куелган бурычларны үтәрне тәмин итү; идарә карарларын оператив тормышка ашыру; житәкче катнашында чараларны оештыру ягыннан тәмин итү;

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча – муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы һәм төп вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук оештыру-идарә итү эшчәнлегенен осталыгы; идарә карарларын оператив кабул итү һәм гамәлгә ашыру; куелган бурычларны хәл итүдә планлаштыру, контроль, системалы якын килү; кабул ителә торган карарларның нәтижәләрен анализлау һәм фаразлау; мәгълүматны анализлау һәм системалаштыру; халык алдында чыгыш ясау; дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарәләр; мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган проблемалы ситуацияләрне вакытында ачыклау һәм хәл итү; кинәшмәләр, комиссияләр, эшче төркемнәр һәм башка чараларны эзерләр һәм үткәрү буенча эшне оештыру; перспективалы һәм агымдагы планнарны төзү һәм үтәр.

7. Мәгълүмати-коммуникацион технологияләр өлкәсендә муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлеген һәм компетентлыгын тәмин итү максатларында әлеге өлкәдә һөнәри белемнәргә һәм күнекмәләргә түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

муниципаль хезмәтнең кече, өлкән һәм әйдәп баручы вазыйфалары буенча – аппарат һәм программа тәминатын белү; ведомствосара документлар әйләнеше мөмкинлекләрен куллануны да кертеп, муниципаль органнарда заманча мәгълүмати-коммуникацион технологияләрне куллану мөмкинлекләре һәм үзенчәлекләре; мәгълүмати куркынычсызлык өлкәсендә гомуми мәсьәләләр; компьютерның эчке һәм периферия эсәйланмалары, мәгълүмати-телекоммуникацион челтәрләр белән эшләр күнекмәләре, шул исәптән Интернет челтәре; операцион системада, текст редакторында эш; электрон почта белән идарә итү; электрон таблицалар белән эшләр; дөгьвалар эзерләр; электрон документларда график объектларны куллану; мәгълүмат базалары белән эшләр;

муниципаль хезмәтнең төп һәм югары вазыйфалары буенча - муниципаль хезмәтнең кече һәм өлкән вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук мәгълүмати-коммуникацион технологияләр өлкәсендә хокукый аспектларны; мәгълүмати-коммуникацион технологияләр өлкәсендә дәүләт сәясәтенең программа документларын һәм өстенлекләрен; мәгълүмати-коммуникацион технологияләрне куллану аша халыкка һәм оешмаларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсендә хокукый аспектларны; проект идарәсе нигезләрен белү; муниципаль органнарда заманча мәгълүмати-коммуникацион технологияләрне куллану мөмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен исәпкә алып, төркем эшчәнлеген стратегик планлаштыру һәм идарә итү күнекмәләре; проектлар белән идарә итү системалары белән эшләү.

Мәгълүмати-коммуникацион технологияләрне тиешле муниципаль органнар эшчәнлегенә кертү мәсьәләләре буенча кураторлык итүче вазыйфаи затлар өчен; мәгълүматлаштыру мәсьәләләре каралган бүлекчәләр хезмәткәрләре өчен; вазыйфаи бурычлары тиешле муниципаль органда мәгълүмат системаларын булдыру, үстерү һәм идарә итү функцияләрен үз эченә алган муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук тиешле бүлекчәләргә йөкләнгән функцияләрне автоматлаштыруны тәмин итүче программа продуктларыннан файдаланучы бүлекчәләр хезмәткәрләре өстәмә һөнәри белемнәр һәм күнекмәләр исемлеген билгели:

- гражданнар һәм оешмалар белән хезмәттәшлек итү системаларын; муниципаль хакимият органнары тарафыннан төп бурычларны һәм функцияләрне үтәүгә ярдәм итүне тәмин итүче исәп-хисап системаларын; ведомствоара хезмәттәшлек системаларын; муниципаль мәгълүмат ресурслары белән идарә итү системаларын; мәгълүматларны жыюны, эшкәртүне, саклауны һәм анализлауны тәмин итүче мәгълүмати-аналитик системаларны; электрон архивлар белән идарә итү системаларын; мәгълүмати куркынычсызлык системаларын; эксплуатация белән идарә итү системаларын белү;

- гражданнар һәм оешмалар белән хезмәттәшлек итү системалары белән эшләү күнекмәләре; ведомствоара хезмәттәшлек системалары белән эшләү; муниципаль мәгълүмат ресурслары белән идарә итү системалары белән эшләү; мәгълүмат жыюны, эшкәртүне, саклауны һәм анализлауны тәмин итүче мәгълүмати-аналитик системалар белән эшләү; электрон архивлар белән идарә итү системалары, мәгълүмати куркынычсызлык системалары, эксплуатация белән идарә итү системалары белән эшләү.»

III. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле (статусы)

3.1. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезмәткәр булып, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Яңа Чишмә муниципаль районы муниципаль хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, жирле бюджет акчалары хисабына түләнгән торган акчалата хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаларны башкаручы граждан тора.

3. Яңа Чишмә муниципаль районы жирле үзидарә органнары, Яңа Чишмә муниципаль районы сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәмин итү буенча вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

3.2. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) муниципаль хезмәт биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышырга;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәмин итү;

3) хезмәт хакы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәмин итә торган ял;

- 5) билгелэнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алырга;
  - 6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;
  - 7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә квалификацияне күтәрү;
  - 8) үз шәхси мәгълүматларны яклау;
  - 9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;
  - 10) берләштерү, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм профессиональ мәнфәгатьләрен яклау өчен, профессиональ союзлар булдыру хокукын да керттеп;
  - 11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне керттеп;
  - 12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәмин итү.
2. Муниципаль хезмәткәр, әгәр «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаган булса, яллаучының (эш бирүченең) вәкиленең (эш бирүченең) башлангыч язма белдерүе белән башка түләүле эш башкарырга хокуклы.

3.3.Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:
  - 1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, Яңа Чишмә муниципаль районы Уставын, әлеге Нигезләмә һәм башка Яңа Чишмә муниципаль районы муниципаль хокукый актларын үтәргә һәм аларның үтәлешен тәмин итәргә;
  - 2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;
  - 3) вазыйфаи бурычларны үтәгәндә гражданнар һәм оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;
  - 4) жирле үзидарә органында, Яңа Чишмә муниципаль районы сайлау комиссиясе аппаратында билгелэнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;
  - 5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә башкару өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;
  - 6) федераль законнар тарафыннан саклана торган дәүләт һәм башка серләргә тәшкит итүче белешмәләргә, шулай ук үз вәкаләтләренен үтәлеше белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган белешмәләргә, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм абруена кагылышлы белешмәләргә таратмаска;
  - 7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вәкаләтләргә үтәү өчен бирелгән милекне сакларга.
  - 8) билгелэнгән тәртиптә үзе һәм гаилә әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләргә тапшырырга;
  - 9) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көндә Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил гражданлыгы алу турында яллаучы (эш бирүчегә) вәкиленә чит ил гражданлыгы алган көндә чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;
  - 10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгелэнгән чикләү, йөкләмәләргә үтәргә, тыюларны бозмаска;
  - 11) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында үзенең турыдан-туры башлыгына язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә.
2. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Муниципаль хезмәткәр фикеренчә хокуксыз булган тиешле житәкче йөкләмәсен алганда, муниципаль

хезмәткәр күрсәтмә биргән житәкчегә, федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезләмәләрен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актларны күрсәтеп, язмача нигезләмәне тапшырырга тиеш йөкләмәләр. Әлеге йөкләмә житәкче тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

3.4. Муниципаль хезмәткәрнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр

1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданнар, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр ел саен яллаучы (эш бирүче) вәкиленә үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада тапшырыла.»

2. Муниципаль хезмәткәрләргә тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә кертелмәгән булсалар.

3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яисә башка иҗтимагый берләшмәләр, бүтән оешмалар фондларына, шулай ук физик затлар фондларына иганәләреннә (кертемнәреннә) турыдан-туры яисә читләтеп рәвешендә жыю өчен түләү сәләтен билгеләү яисә билгеләү өчен белешмәләрдән файдалану рөхсәт ителми.

4. Башка муниципаль хезмәткәрләреннә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә фаш итүдә яисә әлеге белешмәләргә Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы була.

5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләргә тапшырмаган яки белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләргә тапшыру муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.»

6. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан бирелүче керемнәр, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләргә дәрәсләген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турында таләпләргә үтәвен, алар тарафыннан "Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрәндәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка норматив хокукый актларда билгеләнгән бурычларны үтәүне дөгъвалаучы гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләргә дәрәсләген һәм тулылыгын, Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан бирелүче белешмәләргә дәрәсләген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләргә һәм тыюларны үтәвен тикшерү, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.»

7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә тапшыру турында мөрәжәгать, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгъвалаучы гражданнарга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, ирләренә (хатыннарына) һәм балигъ булмаган балаларының муниципаль органнар мәнфәгатләргә мондый гражданнарның һәм муниципаль хезмәткәрләргә карата оператив-эзләү

чараларын уздыру турында хокук саклау органнарына Россия Федерациясе субъектларының ин югары вазыйфай затлары (Россия Федерациясе субъектлары дэүлэт хахимиятенең иң югары башкарма органнары житэкчеләре) тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә жибәрелә.

8. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житэкчесе вазыйфасын биләүче зат тәкъдим иткән керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматлар «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация челтәрендәге Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла һәм (яки) массакуләм мәгълүмат чараларына муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.

9. Әлеге карарның 3 пункты нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү Россия Федерациясе субъектының иң югары вазыйфай заты (Россия Федерациясе субъекты дэүлэт хахимиятенең югары башкарма органы житэкчесе) карары буенча Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

10. Әлеге статьяның 10 өлеше нигезендә башкарылган тикшерү нәтижәсендә жирле администрация башлыгы вазыйфасын "Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында" 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, дэүлэт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында" Федераль законда үтәмәү фактлары ачыкланганда, Россия Федерациясе субъекты дэүлэт хахимиятенең иң югары органы житэкчесе (яисә башка затлар) Россия Федерациясе субъекты башкарма органының югары вазыйфасын үтәве турында гаризасы белән Россия Федерациясе субъекты башлыгының вәкаләтле органында яисә жирле үзидарә органында вәкаләтле органында, вәкаләтле органының тиешле вәкаләтләрне үтәве турында гаризасы кабул итүне туктата, мөрәжәгать итә.

3.5. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

1. Граждан муниципаль хезмәткә алына, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны закон көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфай бурычларны үтәү мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзага тарту, законлы көченә кергән суд карары буенча;

3) дэүлэт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дэгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфай бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яки аны узуга комачаулай торган һәм медицина учреждениесе бәяләмәсе белән расланган авыру булу; Диспансерлаштыруны узу тәртибе, мондый авырулар исемлеге һәм медицина учреждениесе нәтижәсе формасы Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хахимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлеге вазыйфай затка турыдан-туры буйсынуга яисә аңа буйсынуга бәйлә булса, яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга яисә аңа буйсынуга бәйлә булса, жирле администрацияне житэкли торган муниципаль берәмлек башлыгы белән яисә муниципаль

хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә турыдан-туры буйсынуга яисә аларның берсенә буйсынуга яисә аларның контроленә бәйлә булса, Муниципаль хезмәт;

6) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга чит ил гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләтендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

7) чит дәүләт (чит ил дәүләтләре) гражданлыгы булу-булмау, моңа муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданы булып торган очрактар керми, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль закон) һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләргә тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дәрәжә булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

10) *Чакырылыш буенча хәрби хезмәтне узмаган дип тану, законлы нигезләргә ия булмаганлыктан, чакыру комиссиясе бәяләмәгә нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясенә билгеләнгән вакыт узган көннән 10 ел эчендә, ә әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Татарстан Республикасы чакыру комиссиясенә күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять буенча карары судка шикаять белдерелсә, - суд карары законлы көчкә кергән көннән соң 10 ел эчендә, күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте бозылмаган.*

1.1. Муниципаль берәмлек башлыгы белән якын туганлык (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, сеңелләр, апа-сеңелләр, ата-аналар, ир белән хатын-кызлар) булган очракта очрагында граждан контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына, муниципаль хезмәткәр жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә алмый.

2. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшькә житкәннән соң, муниципаль хезмәткә алына алмый.

3.6. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тьюлар

1. Муниципаль хезмәт узуга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) федераль законнарда башкасы каралмаган булса яисә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актта билгеләнгән тәртиптә коммерциячел оешманың идарә органы эгъзасы булу аңа әлегә оешма белән идарә итүдә катнашу йөкләнмәгән булса;

2) түбәндәгә очрактарда муниципаль хезмәт вазифасын үтәү:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Россия Федерациясе субъекты дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;

3) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шөгьльләнергә, коммерция оешмасы идарәсендә яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш); ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, бакчачылык, яшелчәчелек, дача, кулланучылар кооперативларының, күчәмсез мөлкәт милекчеләре ширкәтләренә съездда (конференциядә) яисә гомуми жыелышында катнашу; федераль законнарда каралган очрактардан тыш, Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле үзидарә органы исеменнән идарә итүдә катнашу очрагында каралган очрактардан тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хокукый акт билгеләнгән тәртиптә аларның

коллегиаль идарэ органнары составына керуеннэн тыш), коммерциягэ карамаган оешма идарэсендэ яисэ коммерциягэ карамаган оешма идарэсендэ (сэяси партиядэн тыш) катнашырга;

4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль хезмэт вазыйфасын биллэп торган яисэ аңа турыдан-туры буйсынган яисэ аңа буйсынган өченче затлар эшлэре буенча жирле үзидарэ органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендэ поверенный яисэ вәкил булырга;

5) физик һәм юридик затлардан хезмэт вазыйфаларын үтәүгә бәйлә яки вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә акчалата түләү алу (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмэт күрсәтүләр, күнел ачу өчен түләү, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр). Беркетмә чаралары, хезмэт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәрлэргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрлэргә акт буенча жирле үзидарэ органнарына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә, Россия Федерациясе Граждан кодексы белән билгеләнгән очраклардан тыш, тапшырыла;

6) жирле үзидарэ органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарэ органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дүләтләрнең дүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарэ органнары, халыкара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән үзара килешү нигезендә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш, физик һәм юридик затлар акчасы хисабына командировкага чыгу;

7) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә булмаган максатларда, матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдалану;

8) муниципаль хезмэт белән бәйлә булмаган максатларда федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәлэргә кертелгән мәгълүматларны яки вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмэт мәгълүматын таратырга яки кулланырга;

9) эгәр түбәндәгеләр аның вазифаи бурычларына керми икән, жирле үзидарэ органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, фикерен халык алдында ачыктан-ачык әйтергә, һәм бәя бирергә;

10) муниципаль берәмлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка чит илләрнең, халыкара оешмаларның бүләкләрен, мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни исемнәрдән тыш) кабул итәргә;

11) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

12) үз вазыйфаларын сэяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатләрендә файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәлэргә муниципаль хезмәткәр сыйфатында мөнәсәбәтне гавами белдерергә;

13) жирле үзидарэ органнарында, башка муниципаль органнарда сэяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) төзәргә яисэ күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә;

14) хезмэт буенча бәхәсләрне жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктату;

15) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисэ Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарэ органнары, попечительләр яисэ күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчеләре составына керергә;

16) яллаучы (эш бирүче) вәкиленең язмача рөхсәтеннән башка, чит ил дүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнәргә, эгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисэ Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.

2. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнәргә хокуклы түгел. Шулай ук вакытта, эгәр Россия Федерациясенә халыкара

килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

3. Граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешма яки физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яисә вазыйфай бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын игълан итәргә яки кулланырга хокуклы түгел.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда оешманың гражданлык-хокукый шартнамәсе шартларында эшне биләргә һәм (яисә) үтәргә хокуксыз, әгәр муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, әлеге оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокуклы түгел.»

IV. Муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм туктату тәртибе

4.1. Муниципаль хезмәткә керү

1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килгән 18 яшькә житкән, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән тиешле квалификация таләпләренә ия булган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр сыйфатында керергә хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганда женесе, расасы, милләте, чыгышы, мөлкәте һәм вазыйфай хәле, яшәү урыны, дингә карата мөнәсәбәт, инанулар, жәмәгать берләшмәләренә карау, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса туры яки турыдан-туры чикләүләр яки өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындагы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тугырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) белем турында документ;

6) хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш, мәжбүри пенсия иминиятенең иминият таныклыгы;

7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

- 8) хәрби исәпкә алу документлары - хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;
  - 9) муниципаль хезмәткә керүгә тоткарлык ясый торган авыру булмау турында медицина учреждениесе бәяләмәсе;
  - 10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елдагы керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;
  - 11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.
4. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.
5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачкыланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.
6. Гражданның муниципаль хезмәткә кабул ителүе «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла.
7. Күрсәтелгән вазыйфаны биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына керүче граждан контракт төзи. Контракт буенча вазыйфа биләү тәртибе һәм күрсәтелгән вазифага контракт буенча билгеләнә торган зат белән контракт төзү һәм өзү тәртибе 2003 елның 6 октябрендәге "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 131-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль закон) белән билгеләнә. Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына билгеләнә торган зат белән контрактның типлаштырылган формасы «Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы Законына 1 нче кушымта белән билгеләнгән».
8. Гражданның муниципаль хезмәткә алу муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең акты белән рәсмиләштерелә.
9. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенәң яклары яллаучы (эш бирүче) һәм муниципаль хезмәткәр була.
10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнен хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм рәвеше Яңа Чишмә муниципаль районы Башлыгы тарафыннан раслана.
11. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүне дөгъвалаучы гражданның һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үзләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенәң югары башкарма органы житәкчесе) тапшыра.

4.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

1. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төзегәндә конкурс башлангыч мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучыларның һөнәри дәрәжәсен бәяләү, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү-килмәве гамәлгә ашырыла.
2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргү тәртибе Яңа Чишмә муниципаль районы Советы карары белән билгеләнә. Конкурсны уздыру тәртибе аның шартларын, аны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турындагы белешмәләренә, шулай ук бәйгә үткәргү көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча хезмәт шартнамәсе проектын бастырып чыгаруны күздә тотарга тиеш. Яңа Чишмә муниципаль районында конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе Яңа Чишмә район муниципаль районы Советы карары белән билгеләнә.

3. Эшкә алучының вәкиле (эш бирүче) хезмәт шартнамәсе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куя.

4.3. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;

2) 60 яшькә житкәннәр;

3) йөкле хатынналар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яисә бала карау буенча өч яшькә житкәнче отпускта булучылар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да сонга калмыйча аттестацияләү мөмкин;

5) вакытлы хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфаларына туры килүе яки туры килмәве турында карар чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү турында, шул исәптән аларны вазыйфаларында күтәрү турында, ә кирәк очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында киңәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү нәтижәләрен чыгарганнан соң ук хәбәр ителә. Аттестация материаллары эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

4. Аттестация нәтижәләре буенча эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфада киметү турындагы аттестация көненнән бер айдан да артык булмаган вакытта бүләкләү турында карар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне квалификацияләрен күтәрүгә жибәрү турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин.

5. Муниципаль хезмәткәр үз вазифасында түбәнәйтелгән яки аның ризалыгы белән муниципаль хезмәт урынына күчәрү мөмкинлеге булмаган очракта, эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле аттестация нәтижәләре белән расланган тиешле квалификация булмау сәбәпле, биләгән вазыйфасыннан бер айдан да сонга калмыйча, муниципаль хезмәттән азат ителә ала. Күрсәтелгән вакыт узгач, муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки әлеге аттестация нәтижәләре буенча вазыйфасында аны киметү рөхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

7. Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү турындагы нигезләмә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 2 нче кушымтасы нигезендә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә муниципаль хокукый акт белән раслана.

4.4. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә жирле үзидарә органы житәкчесе яисә вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль хокукый акты белән раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләп торучы муниципаль хезмәткәргә, шулай ук муниципаль хезмәтнең (дәүләт хезмәтенен) белеменә, стажына яисә белгечлек буенча эш стажына карата куела торган белем һәм күнекмәләр дәрәжәсенә һәм характерына квалификация таләпләре;

2) жирле үзидарэ органы эшчэнлеген жайга сала торган акт, жирле үзидарэ органының структур бүлекчәсе бурычлары һәм функцияләре, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен жаваплылык, жирле үзидарэ органы структур бүлекчәләренең бурычлары һәм функцияләре, муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай бурычлары, хокуклары һәм жаваплылыгы;

3) муниципаль хезмәткәрнең идарә итү һәм башка карарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка карарлар проектларын эзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча карарлар эзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуралары;

6) шул ук жирле үзидарэ органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының, жирле үзидарәнең башка органнарының муниципаль хезмәткәрләренең, гражданнар һәм оешмалар белән вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең хезмәт белән хезмәттәшлеге процедурасы.

3. Вазыйфай инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә, аттестациягә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алына.

4. Вазыйфай инструкцияне үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә яки муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына керткәндә конкурс үткәргәндә, аттестация уздырганда аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә яки муниципаль хезмәткәрне бүләкләгәндә исәпкә алына.

4.5. Муниципаль хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләр

1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган хезмәт килешүен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яшькә житкән очракта, яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин: 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү; 2) прекращения гражданства Российской Федерации, прекращения гражданства иностранного государства - участника международного договора Российской Федерации, в соответствии с которым иностранный гражданин имеет право находиться на муниципальной службе, приобретения им гражданства иностранного государства либо получения им вида на жительство или иного документа, подтверждающего право на постоянное проживание гражданина Российской Федерации на территории иностранного государства, не являющегося участником международного договора Российской Федерации, в соответствии с которым гражданин Российской Федерации, имеющий гражданство иностранного государства, имеет право находиться на муниципальной службе; 3) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләренең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рөхсәт ителми.

V. Эш вакыты һәм ял вакыты

5.1. Эш (хезмәт) вакыты.

Муниципаль хезмәткәрләренең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

5.2.Муниципаль хезмэткэрне ялга чыгару

1. Муниципаль хезмэткэргэ муниципаль хезмэт вазыйфасын һәм акчалата эчтәлекне саклап калып, еллык отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмэт хакын исәпләү өчен хезмэт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.
2. Муниципаль хезмэткэрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.
3. Ел саен төп түләүле отпуск муниципаль хезмэткэргә кимендә 30 календарь көн дәвамлылығы белән бирелә.
4. Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмэткэргә тиешле еллар эшлэгән (10 календарь көннән дә артык булмаган дәвамлылығы) өчен, шулай ук федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очрақларда бирелә. Муниципаль хезмэткэргә тиешле еллар эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпуск дәвамлылығы муниципаль хезмэтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Еллык төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның гомуми дәвамлылығы муниципаль хезмэткэрләр өчен 43 календарь көннән артып китә алмый.
5. Муниципаль хезмэткэр гаризасы буенча ел саен түләүле отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннәннән дә ким булмаска тиеш. Яллаучы (эш бирүче) вәкиле белән килешенеп, муниципаль хезмэткэргә отпускның бер өлеше башка дәвамлы булырга мөмкин.
- 5.1. Хезмэт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмэткэргә өч календарь көн дәвамында хезмэт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә.
6. Муниципаль хезмэткэргә аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле карары белән бер елдан да артмыйча ял бирелергә мөмкин.
7. Муниципаль хезмэткэргә федераль законнарда каралган очрақларда акчалата түләү сакланмыйча отпуск бирелә.
9. Әлеге карар үз көченә кертгән көнне кулланылмаган еллык түләүле отпусклары яки бу отпускларның өлешләре булган муниципаль хезмэткэрләр аларны куллану хокукын, шулай ук кулланылмаган еллык түләүле отпусклар яки бу отпускларның өлешләре өчен акчалата компенсация түләү хокукын саклый

Муниципаль хезмэткэр хезмәте өчен түләү Муниципаль хезмэткэргә бирелә торган гарантияләр.
Муниципаль хезмэт стажы

6.1. Муниципаль хезмэткэр хезмәтенә түләү

1. Муниципаль хезмэткэрнең акчалата тәэмин ителеше муниципаль хезмэт вазыйфасы (алга таба - вазыйфай оклад) нигезендә муниципаль хезмэткэрнең вазыйфай окладынан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) тора.
2. Өстәмә түләүләргә керә:
  - 1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә;
  - 2) муниципаль хезмэтнең махсус шартлары өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә түләү;
  - 3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазыйфай инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә;
  - 4) айлык акчалата бүләкләү;
  - 5) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә;
  - 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
  - 7) матди ярдәм.
3. Муниципаль хокукый актлар белән шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләрне билгеләү дә каралырга мөмкин:
  - 1) нормалаштырылмаган хезмэт көне шартларында эшлэгән өчен муниципаль хезмэткэрләргә айлык компенсация түләүләре;

2) төп хезмэт вазыйфаларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза үткәрү, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында визалау (юридик эш өчен өстәмә) кәргән муниципаль хезмәткәрләргә айлык түләү;);

3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә.

4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшлэгән өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрактарда, күләмнәрдә һәм тәртиптә вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү билгеләнә.

5. Яңа Чишмә муниципаль районы жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләргә түләү күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Яңа Чишмә муниципаль районы Советы чыгара торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

6.2. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;

2) акчалата хезмәт хакын үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дөвамлылыгын билгеләү белән, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләнә торган отпуск белән тәэмин ителә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;

5) тиешле еллар эшлэгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең үлеме үз вазыйфаларын үтәү белән бәйле рәвештә барлыкка килгән очракта, аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү;

6) аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә ул туктатылганнан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очрактарда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгуга йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә, оешма эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

3. Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль берәмлек Уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

6.3. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаиләсен пенсия белән тәэмин итү һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү.

1. Жирле үзидарә органнарында, Татарстан Республикасында муниципаль органнарда (алга таба - жирле үзидарә органнары) муниципаль хезмәт вазыйфаларын билгән муниципаль хезмәткәрләр «Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы Законы нигезендә еллар буге хезмәт иткән өчен пенсия алу хокукына ия:

1) тиешле елда хезмэт стажы өчен пенсия билгеләү өчен аның озынлыгы кушымта буенча билгеләнә»;

2) муниципаль хезмэттән эштән азат итү түбәндәге нигезләрнең берсе буенча:

а) жирле үзидарә органын бетерү яисә жирле үзидарә органында муниципаль хезмэткәрләрнең штатын кыскарту (муниципаль хезмэт вазыйфасын кыскарту);

б) үз вәкаләтләрән үтәве туктатылуга бәйле рәвештә муниципаль вазыйфаны биләүче затның вәкаләтләрән үтәүне турыдан-туры тәэмин итү өчен гамәлгә куела торган вазыйфасыннан азат итү;

в) муниципаль хезмэттә булуның чик яше - 65 яшь. Муниципаль вазыйфаны биләүче затка ярдәм итү өчен гамәлгә куелган «ярдәмче (киңәшчеләр)» категориясендә муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче вазыйфада торучы муниципаль хезмэткәргә шушы муниципаль хезмэткәрнең ризалыгы белән муниципаль хезмэт срогы, шушы муниципаль хезмэткәр ризалыгы белән, муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмэт вазыйфасының иң чик яшенә житкән муниципаль хезмэткәргә күрсәтелгән затның, муниципаль хезмэт вазыйфасының иң югары төркемен биләүче муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмэткәрнең вәкаләтләрә чоры тәмамланганчы, аның ризалыгы белән муниципаль хезмэт срогы жирле үзидарә органы яисә тиешле зат вазыйфасына билгеләгән вазыйфаи зат тарафыннан 70 яшькә житкәнче озайтылырга мөмкин (эмма аның яшенә житкәнчегә кадәр түгел)» сүзләрәнә алмаштырырга

.муниципаль хезмэттә булуның чик яшьенә житкән, муниципаль хезмэтнең югары төркеме вазифаларының «житәкчеләр» категориясендәге муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгән кешегә муниципаль хезмэт срогы аның ризалыгы белән аны жирле үзидарә органы яки тиешле вазыйфаи зат билгеләгән кешеләр тарафыннан озайтылырга мөмкин (эмма ул 70 яшькә житкәнче) ;

г) билгеләнгән тәртиптә бирелгән медицина бәяләмәсе нигезендә муниципаль хезмэтнең дәвам итүенә комачаулый торган сәламәтлек торышы нәтижәсендә биләгән муниципаль хезмэт вазыйфасына туры килмәве ачыкланса;

д) картлык (инвалидлык) буенча пенсиягә чыгу;

е) дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләү, муниципаль вазыйфага сайлау, һөнәри берлек органында, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану;

ж) үз инициативасы яки хезмэт шартнамәсе яклары килешүе буенча эштән азат итү;

з) контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның билгеләнгән вәкаләтләрә чоры тәмамлану;

3) "Россия Федерациясендә хезмэт пенсияләре турында" 2001 елның 17 декабрәндәге 173-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә картлык (инвалидлык) буенча хезмэт пенсиясен билгеләү (алга таба - "Россия Федерациясендә хезмэт пенсияләре турында" Федераль закон).

2. Әлеге нигезләмәнең 1 өлешендәге 2 пунктының "ж" пунктчасында күрсәтелгән нигез буенча муниципаль хезмэткәр картлык буенча хезмэт пенсиясе алу хокукын бирә торган яшькә житкәнче эштән азат ителгән очракта, күрсәтелгән яшькә житкәннән соң яисә инвалидлык буенча пенсия билгеләнгәннән соң тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукы, муниципаль хезмэт стажы муниципаль хезмэттән азат ителгән көнгә кимендә 15 ел булса, сакланып кала.[sub 220127](#)

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия «Россия Федерациясендә хезмэт пенсияләре турында» Федераль закон нигезендә билгеләнгән картлык (инвалидлык) буенча хезмэт пенсиясенә билгеләнә һәм аның белән бер үк вакытта түләнә.

Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия гомерлеккә билгеләнә.

4. "Россия Федерациясендә хезмэт пенсияләре турында" Федераль законның 14 статьясындагы 1 пункты нигезендә билгеләнгән күләмдә база өлешен һәм картлык (инвалидлык) буенча хезмэт пенсиясенә иминият өлешен исәпкә алмаганда, муниципаль хезмэткәрләргә 15 ел муниципаль хезмэт стажы булганда күпьяеллык хезмэт өчен пенсия муниципаль хезмэткәрнең айлык акчалата тотуының 20 проценты күләмендә билгеләнә. Муниципаль хезмэт стажының 15 елдан артык эшләгән өчен һәр тулы елы өчен пенсия айлык акчаның 3 процентына арта. Шул ук вакытта хезмэт стажы өчен пенсиянең һәм картлык (инвалидлык) буенча күрсәтелгән өлешләрнең гомуми суммасы муниципаль хезмэткәрнең айлык акчалата тотышының 50 процентыннан артмаска тиеш.

Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләме "Россия Федерациясендә хезмәт пенсияләре турында" Федераль законның 14 статьясындагы 2 пункты нигезендә билгеләнгән картлык буенча хезмәт пенсиясенә база күләменнән түбәнрәк була алмый.

5. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләмен билгеләү муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте нигезендә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиянең максималь күләме Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең тиешле вазыйфасы буенча Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле еллар эшлэгән өчен дәүләт пенсиясенәң максималь күләменнән арта алмый.

6. Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләме, муниципаль хезмәт туктатылган көнгә яисә аларга картлык буенча хезмәт пенсиясен алу хокукын бирүче яшкә житкән көнгә билгеләнгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча айлык акчалата эчтәлектән чыгып, яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасы буенча, әлегә вазыйфада эшләү вакыты 12 Тулы айдан ким булмаган очракта исәпләнә.

Күрсәтелгән муниципаль хезмәт вазыйфалары юкка чыгарылган очракта, тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләүгә мөрәжәгать иткән вакытта акчалата керем күләме шундый ук яисә ана тиңләштерелгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының тәңгәллеге Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының тәңгәллеген билгеләү өчен билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Айлык акчалата хезмәт хакы күләме, аның нигезендә күпьяеллык хезмәт өчен пенсия исәпләнә һәм билгеләнә, муниципаль хезмәтнең алмаштырылган вазифасы буенча өч вазифа окладынан артмаска тиеш.

7. Айлык акчалата тоту составына, аның нигезендә еллар бие хезмәт иткән өчен пенсия исәпләнә һәм билгеләнә, 6.1 бүлекнең 2 һәм 3 өлешләрендә каралган вазифа оклады һәм айлык түләүләр кертелә. әлегә Нигезләмә, айлык акчалата бүләкләүдән тыш, юридик эш өчен өстәмәләр, аларның күләме муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү көненә билгеләнә.sub 2002 Шулай ук вакытта муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү көненә кадәр кимендә 6 ай кала билгеләнгән күләмдә кертелә.

Бер тапкыр бирелә торган премияләр һәм башка түләүләр, шулай ук законнарда каралган компенсация түләүләре һәм пособиеләр айлык акчалата тоту составына кертелми.

Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләмен исәпләгәндә әлегә өлеш нигезендә исәпкә алына торган айлык түләүләр, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча фактта алу шарты белән айлык акчалата түләү составына кертелә.

8. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү әлегә нигезләмәнең 1 пункты нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алу хокукына ия гражданның гаризасы буенча башкарыла.sub 2201

9. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү турындагы гаризага кушымта итеп бирелә:

1) паспорт яки шәхесне, яшен, яшәү урынын, гражданлыкка каравын таныклаучы бүтән документ күчермәсе;

2) хезмәт кенәгәсенә күчермәсе, шулай ук кирәк булганда муниципаль хезмәт стажын һәм әлегә Нигезләмәнең 6,5 бүлегендә күрсәтелгән башка документларның күчермәләре;

3) тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләүгә мөрәжәгать иткән затның вазыйфаи оклад һәм айлык түләүләр күләме, шулай ук муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфаи окладына айлык өстәмә билгеләү датасын үз эченә алган тиешле вазыйфасы буенча айлык акчалата тоту күләме турында белешмә.

Әлегә өлешнең 1 - 3 пунктларында күрсәтелгән документларның күчермәләре белән бергә аларның төп нөсхәләре дә тапшырыла, алар документларны кабул иткәндә күчермәләре белән кушылалар һәм мөрәжәгать итүчегә кире кайталар.sub 22091

10. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү кешенең яшәү урыны буенча башкарыла, аңа тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләнгән. Пенсиянең яшәү урыны алышынганда тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү, аны илтәп житкерүне дә кертеп, аның яңа яшәү урыны яки

пенсия эше нигезендә булу урыны буенча һәм билгеләнгән тәртиптә теркәлү исәпкә алу органнары тарафыннан бирелгән документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы территориясеннән даими яшәү урынына китүче (чыгып киткән) затларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле елларны эшләгән өчен пенсия түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

11. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия гариза биргән көннән, әмма "Россия Федерациясендә хезмәт пенсияләре турында" Федераль закон нигезендә, муниципаль хезмәт вазыйфасыннан яки татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасыннан, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасыннан яисә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, яки Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан яисә дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан яки Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасыннан яисә федераль дәүләт хезмәте вазыйфасыннан азат ителгән көннән соң килүче көннән дә иртәрәк билгеләнә һәм түләнә.

12. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләнгән зат әлегә бүлекнең 11 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаны биләгән очракта тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү күрсәтелгән вазыйфаларның берсен биләгән көннән туктатыла.

Әлегә затларны күрсәтелгән вазыйфалардан азат иткәннән соң аларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү элеккеге шартларда яңартыла яки аларның гаризасы буенча пенсия «Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы Закон нигезендә Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәтнең соңгы вазыйфасы буенча яңадан билгеләнә.

13. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме әлегә бүлегенң 4 өлешендә билгеләнгән кагыйдәләргә үтгән килеш, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча үзәкләштерелгән тәртиптә картлык (инвалидлык) буенча хезмәт пенсиясе күләмен арттыру яисә үзгәртү индексына арттырылган очракта, яңадан исәпләп чыгарыла.

Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләмен исәпләү шулай ук әлегә бүлекнең 4 һәм 5 өлешләре нигезендә пенсионер гаризасы буенча дәүләт хезмәте стажының билгеләнгән тәртиптә дәвамлылыгы үзгәргәндә дә башкарыла. Бу очракта пенсия күләмен яңадан исәпләү пенсионер гаризасы кабул ителгән айдан соң килүче айның беренче числосыннан башкарыла. Гариза аларга мондый яңадан исәпләү өчен кирәкле барлык документларны бер үк вакытта тапшыру шарты белән кабул ителә.

14. Федераль законнар яисә Татарстан Республикасы законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, бер үк вакытта әлегә Закон нигезендә тиешле елларны эшләгән өчен пенсия белән тәэмин итүгә һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алуга, ай саен өстәмә рәвештә гомерлек матди тәэмин итү, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә дәүләт пенсиясенә өстәмә түләү әлегә Нигезләмә яисә аны сайлау буенча башка түләү нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләнә.

15. Тиешле елларны эшләгән өчен пенсияләр күләмен билгеләү һәм түләү, аларны китерүне оештыруны да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләр билгеләү һәм түләүне гамәлгә ашыручы орган тарафыннан башкарыла.

16. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү, аны илтеп житкерү, әлегә Законда башкасы каралмаган очракта, хезмәт пенсиясеннән күчерү һәм тотып калу өчен каралган тәртиптә башкарыла.

17. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү, пенсия билгеләү һәм аны түләү, пенсия документларын алып бару, әлегә Законда каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү һәм түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

18. Муниципаль хезмәткәр, шул исәптән муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң, үлгән очракта, үлгән кешенең гаилә әгъзалары, федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә, туендыручысын югалткан очракта, пенсия алырга хокуклы.

6.4. Муниципаль хезмәт стажы.

1. Муниципаль хезмэт стажына (гомуми дәвамлылыгына) даими нигездә (штатта) эшләү чорлары кертелә:

1) муниципаль хезмэт вазыйфалары (муниципаль хезмәтнең хезмэт вазыйфалары). Шулай ук вакытта 2006 елның 1 гыйнварыннан муниципаль хезмэт стажына Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда эшләү чорлары кертелә;

2) муниципаль вазыйфаларда;

3) Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, әлеге бүлекнең 2 өлеше нигезендә башка Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында бүтән дәүләт вазыйфаларында; sub 2302

4) федераль законнар нигезендә Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хезмәте вазыйфаларында һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, СССР дәүләт органнарында, союздаш һәм автономияле республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, шәһәр һәм авыл Советларында, халык депутатларының поселок һәм авыл Советларында, шулай икәпән сайлап куелган, даими нигездә, күрсәтелгән вазыйфаларда эшләү (хезмәт) вакыты тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алу хокукын бирә торган федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә исәпкә алына;

5) тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле еллар эшлэгән өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә хәрби хезмәт, Эчке эшләр органнарында, Янгында каршы дәүләт хезмәтендә, жиняты-башкарма системасы учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт иткән затларга пенсия билгеләү өчен исәпләнә торган хезмәт (хәрби хезмәт) вазыйфаларында (хәрби вазыйфаларында) хезмәт итү;

6) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә раслана торган вазыйфалар исемлеген нигезендә билгеләнә торган наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен тикшереп тору буенча федераль салым полициясе органнары һәм органнар хезмәткәрләре вазыйфалары;

7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органнары хезмәткәрләре вазыйфалары;

8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфалары;

9) федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (делегацияләнгән) һөнәр берлеге органына азат ителгән һөнәр берлекләре хезмәткәрләре биләгән вазыйфаларны да кертәп һөнәр берлекләре органнарына сайлану (делегацияләү) нәтижәсендә дәүләт органнарында яисә жирле үзидарә органнарында эштән азат ителгән хезмәткәрләр биләгән һөнәр берлекләре органнарында вазыйфалары;

10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайланулы вазыйфалар:

а) КПССның үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук 1991 елның 6 ноябрәндә кадәр район комитетларында, оешмаларында;

б) 1990 елның 26 октябрәндә кертәп республика һәм жирле профсоюз органнары аппаратларында;

11) 2001 елның 1 гыйнварыннан Татарстан Республикасы районнары һәм шәһәрләрендә Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Россия Федерациясе Пенсия фонды идарәләре житәкчеләре, белгечләре вазыйфаларында.

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт вазыйфаларын биләү чоры түбәндәгә тәртиптә муниципаль хезмәт стажына кертелә:

1) Татарстан Республикасы дәүләт Вазыйфаларында һәм дәүләт хезмәте Вазыйфаларында Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрында каралган эш (хезмәт) чорлары, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органнарындагы вазыйфаларда күрсәтелгән Реестр расланганнан соң, алга таба әлеге вазыйфалар дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертелгән очракларда;

2) Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрын Татарстан Республикасы дәүләт хезмәткәрләренә дәүләт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда,

алга таба әлеге вазыйфаларны дәүләт вазыйфаларының яисә дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертелгән очракларда, 1995 елның 26 маендагы эш (хезмәт) чорлары;

3) 1995 елның 26 маена кадәр житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары:

- а) Татарстан Республикасы Президенты Аппаратында;
- б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы һәм аның Аппараты, Татарстан Республикасы Дәүләт (парламент) контроль комитеты һәм аның аппаратында;
- в) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның Аппаратында;
- г) Татарстан Республикасы Президенты билгеләгән исемлек буенча министрлыктар, дәүләт комитетлары, Татарстан Республикасы дәүләт идарәсенен башка органнары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында);
- д) Татарстан Республикасы вәкилләкләрендә;
- е) дәүләт хакимиятенен һәм идарәнен (район, шәһәр, район, шәһәр, халык депутатлары Советларында, район, республика әһәмиятендәге шәһәр администрацияләрендә, район һәм шәһәрләрдә) жирле органнары һәм аларның аппаратларында;
- ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчеләге комитетында;
- з) Татарстан Республикасы халык депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясендә;
- 4) житәкче, белгеч, хезмәткәр, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары:

а) Татарстан Республикасы Югары Советында (Татарстан АССР Югары Советында) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумында, халык депутатларының шәһәрләрдәге район, шәһәр, район Советларында, авыл Советларында һәм аларның аппаратларында;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, район, шәһәр, шәһәрләрдәге район, поселок һәм халык депутатларының авыл Советларында;

в) Татарстан Республикасы Президенты билгеләгән исемлек буенча Татарстан АССР Министрлар Советының дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындагы дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыктарында һәм ведомстволарында.

3. Муниципаль хезмәт стажына керә: «Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль хезмәткәр гамәлгә ашыра торган һөнәри янадан әзерләү, квалификация күтәрү яисә стажировка вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазыйфасын саклап калган башка чорлар.

Муниципаль хезмәткәрнен муниципаль хезмәт стажы дәүләт граждан хезмәткәре стажына тигезләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларында эшләү вакыты дәүләт граждан хезмәте стажына кертелә, тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның давамлылыгын һәм дәүләт граждан хезмәте өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен исәпләнә.

6.5.Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе.

1. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү календарь тәртиптә башкарыла. Муниципаль хезмәт стажын санаганда хезмәт (эш) чорлары бергә кушыла.

2. Муниципаль хезмәт стажын раслый торган төп документ билгеләнгән үрнәктәге хезмәт китабы булып тора.

3. Муниципаль хезмәт стажын санаганда исәпкә алына торган хезмәт кенәгәсендәге язмалар хезмәт кенәгәсенә кертү көненә гамәлдә булган хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелгә тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез була торган дәрәжә булмаган яисә төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслый торган язмалар булмаган очракларда, әлеге стаж, әлеге стажга кертелә торган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорын раслый торган вазыйфаларда билгеләп кую һәм аларны вазыйфасыннан азат итү турындагы документларның күчермәләрен кушып, тапшырылган белешмәләр нигезендә раслана.

4. Хәрби хезмәт узу чоры, ана тинләштерелгән башка хезмәт, шулай ук салым полициясенен федераль органнары, таможня органнары хезмәткәрләренең хезмәт үтү чорлары хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язулар, хезмәт исемлекләре белән расланымга мөмкин.

5. Әлеге Нигезләмәнең 6.4 бүлегендә каралган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслау өчен кирәкле очракларда хокукый актларның күчermәләре яисә алардан вазыйфага билгеләнү яисә вазыйфасыннан азат итү турында өземтәләр тапшырылымга мөмкин.

6. Тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмәләр билгеләү, муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе карары нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның давамлылыгын билгеләү, хезмәттә югары казанышлар өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен жирле үзидарә органы, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын билгеләгән муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе акты белән билгеләнә. Күрсәтелгән комиссия жирле үзидарә органының хокукый акты тарафыннан төзелә.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе турында нигезләмә Яңа Чишмә муниципаль районы жирле үзидарә органы, Яңа Чишмә муниципаль районының сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

7. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәт стажын билгеләнгән тәртиптә тапшырыла торган документлар нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан муниципаль хезмәт стажын раслый торган документлар нигезендә муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча муниципаль хезмәт турында «Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы Законы нигезендә билгеләнә.

VII. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү Муниципаль хезмәткәрнең дисциплина жаваплылыгы

7.1. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләренең үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәүләре өчен түбәндәге бүләкләр кулланылымга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) Яңа Чишмә муниципаль районы жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек Уставында һәм башка Яңа Чишмә муниципаль районы муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.

2. Әлеге бүлекнең 1 өлешендә каралган бүләкләүне куллану тәртибе һәм шартлары Яңа Чишмә муниципаль районы муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

7.2. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплина жаваплылыгы

1. Муниципаль хезмәткәрнең үз гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар жәза кулланылымга хокукы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

2. Дисциплинар гаеп эшлэгән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ләкин бер айдан да артык түгел), аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, хезмәт бурычларын үтәүдән акчалата түләүне саклап калу белән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

«7.3. Чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен, мәнфәгатьләр конфликтны кисәтү яки жайга салу турында таләпләрне һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен жәзалар

1. Коррупциягә каршы тору максатында әлеге Федераль закон, «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турында чикләүләрне һәм тыюларны, таләпләрне һәм вазыйфаларны үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 27 статьясында каралган түләтүләр салына.

2. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән хокук бозу очракларында, муниципаль хезмәткәр ышаныч югалуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

3. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 14.1, 15 һәм 27 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм (яисә) муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, түбәндәгеләр нигезендә кулланыла:

1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад;

2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә юлланган очракта мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясе тәкъдимнәре;

3) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

4) башка материаллар.

4. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында», Федераль законның 14.1, 15 һәм 27 статьяларында каралган түләтүләрне кулланган очракта, муниципаль хезмәткәр тарафыннан кылынган коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлыгы, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу таләпләрен үтәү һәм аларга каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфай бурычларын үтәүнең алдагы нәтижәләре исәпкә алына.

5. Коррупциячел хокук бозу кылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата түләтүне куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге бүлекнең 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

6. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 14.1, 15 һәм 27 статьяларында каралган түләтүләр әлеге Федераль закон, Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары һәм (яисә) муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кулланыла.»

VIII. Яңа Чишмә муниципаль районында кадрлар эше

8.1. Яңа Чишмә муниципаль районында кадрлар эше

Яңа Чишмә муниципаль районында кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәргә эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмәт вазыйфасында биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аны пенсиягә чыгуга бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыруга һәм тиешле документларны рәсмиләштерүгә;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

- 6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;
- 7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм биерү;
- 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;
- 10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;
- 11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персонал мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дәрәслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;
- 12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә тикшерүне оештыру;
- 13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукый һәм башка мәсьәләләр буенча консультация биерү;
- 14) хезмәт законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

8.2.Муниципаль хезмәткәрнең персонал күрсәткечләре

1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы буенча бурычларын үтәвенә бәйлә рәвештә, яллаучы (эш биерүче) вәкиленә (эш биерүчегә) кирәкле һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагыла торган мәгълүмат.
2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси күрсәткечләре хезмәт законнары нигезендә эшкәртелгә (алу, саклау, катнаштыру, тапшыру һәм башка төрле куллану) тиеш.

8.3. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәткәрләр реестры

1. Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.
2. Муниципаль хезмәтгән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.
3. Муниципаль хезмәткәр үлгән (үлгән) очракта йә муниципаль хезмәткәрне законлы көченә кергән суд карары белән билгесез дип танылган яисә аның вафаты дип танылган очракта, муниципаль хезмәткәр үлем (үлү) көненнән яки суд карары законлы көченә кергән көннән соң килүче көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.
4. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукый акт белән раслана.

8.4. Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре:

- 1) һөнәри сыйфатларын һәм компетентлыгын исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфасына югары квалификацияле белгечләр билгеләү;
- 2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте буенча алга баруга ярдәм итү;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү;
- 4) кадрлар резервын булдыру һәм аны нәтижәле файдалану;
- 5) аттестация үткәрү юлы белән муниципаль хезмәткәрләрнең эш нәтижеләрен бәяләү;
- 6) гражданны муниципаль хезмәткә кергәндә һәм кадрлар белән эшләгәндә кадрлар сайлауның заманча технологияләрен куллану.

8.5.Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

Яңа Чишмә муниципаль районында муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен кадрлар резервы төзелгә мөмкин.

XI.Муниципаль хезмэтне һәм аны үстерү программасын финанслау

9.1. Муниципаль хезмэтне финанслау

Муниципаль хезмэтне финанслау, муниципаль хезмэткэрлэрнең хезмэт өчен түләү чыгымнарын, аларны пенсия белән тээмин итү чыгымнарын, муниципаль хезмэткэрлэргә күрсәтелә торган гарантиялэрне тээмин итүгә бэйле башка чыгымнарны да кертеп, эгәр федераль законда башкача билгеләнмэгән булса, бюджет акчалары исәбеннән гамэлгә ашырыла.

9.2. Муниципаль хезмэтне үстерү программалары

1. Муниципаль хезмэтне үстерү муниципаль хезмэтне үстерүнең муниципаль программалары һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тээмин ителә, алар тиешенчә жирле бюджетлар һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

2. Яңа Чишмә муниципаль районы жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлеклэрнең сайлау комиссияләре һәм муниципаль хезмэткэрлэрнең эшчәнлегә нәтижелелеген арттыру максатларында жирле үзидарәнең аерым органнарында, муниципаль берәмлеклэрнең сайлау комиссияләрендә экспериментлар үткэрелергә мөмкин. Әлегә бүлекнең 1 өлешендә күрсәтелгән муниципаль хезмэтне үстерү программаларын гамэлгә ашыру барышында экспериментлар үткэрү тәртибе, шартлары һәм сроклары Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары һәм Яңа Чишмә муниципаль районы муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль
районы Советының
2014 елның «11» ноябринән
37-217 номерлы карарына
2 нче кушымта
(2017 елның 27 июнендәге
27-145 номерлы карары редакциясендә,
2017 елның 17 августындагы
28-156 номерлы карардагы
үзгәрешләрне исәпкә алып)

СТАЖ

Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт СТАЖЫ

Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү елы	Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү стажы
2017	15 ел 6 ай
2018	16 ел
2019	16 ел 6 ай
2020	17 ел
2021	17 ел 6 ай
2022	18 яшькә кадәр
2023	18 ел 6 ай
2024	19 ел
2025	19 ел 6 ай
2026 һәм аннан соңгы еллар	20 ел»